

Europaudvalget og Erhvervsudvalget

EU-konsulenten

EU-note

Til: Udvalgenes medlemmer og stedfortrædere
Dato: 3. november 2010

Grøn bog om offentlige e-indkøb

Sammenfatning

Kommissionen vil med grønbogen høre interesserede parter om, hvordan EU kan hjælpe medlemslandene til at anvende e-indkøb i større omfang. Det er i dag EU-regler der ligger til grund for offentlige indkøb af højere værdi.

Kommissionen foreslår bl.a. at:

- skabe større incitamenter for regeringerne til at anvende e-indkøb,
- forenkle indkøbsprocessen ved at skifte til e-indkøb,
- fjerne de barrierer, der hindrer virksomheder i at deltage i andre landes e-indkøbssystemer og
- udveksle oplysninger om god praksis og på denne baggrund udarbejde nye løsninger.

Der er høringsfrist på grønbogen den 31. januar 2011

Den 18. oktober 2010 fremlagde Kommissionen sin grønbog om øget anvendelse af elektronisk baserede offentlige indkøbsprocedurer i EU. Hensigten med grønbogen er at finde metoder til at sætte yderligere gang i medlemsstaternes brug af elektroniske indkøbsprocedurer ved offentlige udbud.

Elektroniske offentlige indkøbsprocedurer i dag – status og lovgivning

Offentlige e-indkøb dækker over digitaliseringen af alle skridt i en offentlig udbudsproces eller indkøb af varer eller tjenesteydelser. Udbredelsen af e-indkøb kan medføre store administrative besparelser og effektiviseringer samt en udfasning af tunge papirbaserede systemer.

EU vedtog i 2005 målsætningen om at mindst halvdelen af offentlige indkøb over EU's tærskelværdier skulle udføres med e-indkøbssystemer i 2010. Målet er dog langt fra indfriet i dag, da blot 5 pct. af værdien af offentlige indkøb bliver behandlet i e-indkøbssystemer.

EU-direktiver regulerer i dag offentlige indkøb og udbud over fastsatte tærskelværdier. Reglerne indeholder dog ikke bestemmelser om udbredelse af e-indkøb, der derfor har været et rent medlemslandsanliggende. Og der er meget stor forskel mellem medlemsstaternes indsats.

Udfordringer for udbredelse af e-indkøb

Ifølge Kommissionen er de største udfordringer for overgangen til offentlige e-indkøb:

1. **Træghed og frygt hos myndigheder og leverandører**, som især er bundet til de risici der er forbundet med investeringen i og overgangen til e-indkøb.
2. **Manglende standarder** i de offentlige e-indkøbsprocedurer og it-løsningerne hertil, hvilket gør interoperabilitet vanskelig.
3. Ingen muligheder for **gensidig anerkendelse** af nationale e-løsninger (som f.eks. digitale signaturer og godkendelsesbeviser). Det bliver derfor dyrt at operere i flere lande, da alle nationale e-løsninger skal anvendes.
4. **Dyre tekniske krav** til især digitale identifikationscertifikater (e-signatur) gør opstart omkostningstung
5. **Forskellige hastigheder** i implementeringen af e-løsninger i medlemsstaterne skaber forskellige vilkår og konkurrencesituationer.

På den baggrund stiller Kommissionen følgende **spørgsmål**:

1. *Er ovennævnte udfordringer de vigtigste hindringer for udnyttelsen af elektronisk baserede offentlige indkøbsprocedurer og grænseoverskridende deltagelse i offentlige online indkøbsprocedurer? Hvilke af disse udfordringer har størst betydning.*
2. *Findes der andre vigtige udfordringer, der ikke er nævnt her?*

Prioriteter for EU's indsats

Kommissionen oplister derefter de områder der bør udforskes nærmere med henblik på at fremme brugen af offentlige e-indkøb.

Gulerødder og stokke til fremme af e-indkøb

Kommissionen understreger, at teknologien findes, men at offentlige myndigheder og leverandører skal overtales til at anvende den. Nogle lande har indført tvungne e-indkøb (f.eks. har Danmark siden 2005 pålagt alle offentlige myndigheder at anvende e-faktura). De gældende EU-direktiver indeholder dog ingen bestemmelser om e-indkøbsprocedurer. Nye regler kunne f.eks. omfatte indførelse af incitamenter for at tilskynde overgangen til e-indkøb eller etableringen af et fælles offentligt e-indkøbssystem. Det sidste vil bl.a. flytte forpligtelsen for at overholde udbudsprocedurerne fra de enkelte myndigheder til en fælles offentlig instans.

På denne baggrund stiller Kommissionen følgende **spørgsmål**:

3. *Er der mulighed for at indføre yderligere lovgivningsmæssige incitamenter i EU-lovgivningen for at fremme anvendelsen af offentlige e-indkøb? Hvilke de incitamenter kunne være effektive?*
4. *Bør EU-lovgivningen lette de kontraherende myndigheders forpligtelser og ansvar, når indkøb foretages via de elektronisk baserede offentlige indkøbssystemer? Vil dette fremme anvendelsen af elektronisk baserede offentlige indkøbssystemer?*
5. *Skal EU-lovgivningen tillade, at der indføres krav om anvendelse af elektroniske procedurer for nogle indkøb omfattet af EU-direktiverne? Hvilke fordele/ulempes ville der være ved sådanne bestemmelser? For hvilke typer offentlige indkøb omfattet af EU-direktiverne kunne tvungne e-indkøb overvejes?*
6. *Bør EU-lovgivningen om offentlige indkøb alternativt tydeliggøre muligheden for, at de enkelte medlemsstater stiller krav om anvendelse af offentlige e-indkøb under visse omstændigheder? Under hvilke omstændigheder ville dette være nyttigt eller berettiget?*

Fremme af grænseoverskridende deltagelse i e-indkøb

Grænseoverskridende deltagelse i offentlige indkøb kan støde på forhindringer som følge af medlemsstaternes meget forskellige anvendelse af e-indkøb. For at imødegå dette skal de offentlige e-indkøbssystemer ifølge Kommissionen være bredt tilgængelige.

Kommissionen foreslår, at EU-indsatsen fokuserer på offentlige indkøb over EU-tærskelværdierne og for store offentlige e-indkøbssystemer. Konkret foreslår Kommissionen:

- En præcisering af **adgangsbetingelser** der skal anvendes i offentlige e-indkøbssystemer
- Fremme af **gensidig anerkendelse** af e-signaturer og andre nationale attesteringer
- **Forenkling af krav til deltagelse** i offentlige udbud, herunder krav til særlige e-signaturer.

På denne baggrund stiller kommissionen følgende **spørgsmål**:

7. *Hvis der er behov for præcisering, skal dette så være i lovgivningsmæssig eller ikke-lovgivningsmæssig form?*
8. *Bør arbejdet med at udvikle det juridiske og politiske miljø i EU fokusere på:*
 - Systemer, der understøtter offentlige indkøbsprocedurer over de i EU-direktiver fastsatte tærskelværdier (herunder systemer med en blanding af over og under EU-tærskelværdierne);
 - Større systemer, der opererer med en bestemt bagatelgrænse for offentlige indkøb (efter pengemæssig værdi eller procentdel af de samlede nationale offentlige indkøb).
9. *Er der behov for at ændre eller opdatere eksisterende EU-lovgivning om elektronisk baserede offentlige indkøbsprocedurer?*
10. *Hvad er de væsentligste tekniske, administrative eller praktiske hindringer, som økonomiske aktører støder på, når de ønsker at registrere eller deltage i partnerlandes elektronisk baserede offentlige indkøbsprocedurer eller -systemer (attestering, dokumentation for egnethed, økonomisk solvens osv.)?*
11. *Udgør disse barrierer en uoverstigelig hindring, eller kan de afhjælpes til en rimelig pris?*

Udvikling af fælles infrastruktur og standarder

Både udvikling, udbredelse og grænseoverskridende anvendelse af offentlige e-indkøb kan fremmes ved udvikling af fælles standarder og oprettelsen af genanvendelige værktøjer, der kan indgå i offentlige e-indkøbssystemer.

På denne baggrund stiller kommissionen følgende **spørgsmål**:

12. Hvilke EU-standarder er i første omgang nødvendige for at støtte offentlige e-indkøb?

13. Bør Kommissionen opfordre til eller øge tilbuddet om open source-løsninger, som kan integreres i eksisterende eller nye elektronisk baserede offentlige indkøbssystemer modul for modul?

14. Bør Kommissionen fortsætte med at gøre sine egne e-indkøbsløsninger (f.eks. baseret på open source e-Prior) tilgængelige for den brede offentlighed?

Lette adgangen til offentlige e-indkøbsmarkeder – især for SMV'er

Offentlige e-indkøbssystemer bør også tage hensyn til små og mellemstore virksomheder (SMV'er). Dette bør også understøttes med en strategi for udbredelse.

15. Kommissionen har allerede taget skridt til at opfordre til udformning af strategier, der skal forbedre SMV'ernes adgang til de offentlige e-indkøbsmarkeder. Hvilke yderligere skridt vil der eventuelt blive taget for at forbedre alle interesserede parter, særligt SMV'ernes, adgang til elektronisk baserede offentlige indkøbssystemer?

Afslutningsvis lægger Kommissionen op til **øget brug af benchmarking og erfaringsudveksling** mellem medlemslandene. Et forbedret overvågningssystem på EU-plan vil lette identifikationen og udvekslingen af gode praksisser.

Høringssvar skal senest afgives den 31. januar 2011. En sammenfatning af de indkomne høringssvar kan forventes i løbet af 2011.

Med venlig hilsen

Anders Nymark
(3638)